

Sohila Sahib

**Safari ya kuelekea kiroho
Tafsiri ya Kiswahili**

INDEX

1.	Sohila Sahib -----	1
2.	Ardas-Sala -----	10
3.	Njia ya Nafsi -----	15
4.	Falsafa ya Safari -----	17
5.	Wajibu wa Wanawake -----	19
6.	Umuhimu wa Turban -----	23
7.	Unyenyekevu msingi katika Safari yako -----	25

We are distributing Free Gutkas, Divine message of the Guru globally in all the major languages, To Continue this Monumental task, please donate at <https://sggsonline.com/donation>

This Sewa has been done by Sewadars & SikhBookClub.

This text is only a translation and only gives the essence of the Guru's Divine word. For a more complete understanding, please read the Gurumukhi Sri Guru Granth Sahib Ji. If any errors are noticed, please notify us immediately via email at walnut@gmail.com.

Publisher

© Sikhbookclub.com

Chino, Ca 91710

ਸੋਹਿਲਾ ਰਾਗ ਗਊੜੀ ਦੀਪਕੀ ਮਹਲਾ ੧

sohila raag ga-orhee deepkee mehlaa 1

Sohilaa ~ Wimbo wa Kusifu. Raag Gauree Deepkee, na Guru wa kwanza:

੧੯ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ik-oNkaar satgur parsaad.

Mungu Mmoja Mkuu wa milele na wa kipekee. Anayegunduliwa kwa neema ya Guru wa kweli:

ਜੈ ਘਰਿ ਕੀਰਤਿ ਆਖੀਐ ਕਰਤੇ ਕਾ ਹੋਇ ਬੀਚਾਰੇ ॥

jai ghar keerat aakhee-ai kartay kaa ho-ay beechaaro.

Katika ushirika mtakatifu, wakati sifa za Mungu zinakaririwa na fadhila zake kutafakariwa,

ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਿਵਰਿਹੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ॥੧॥

tit ghar gaavhu sohilaa sivrihu sirjanhaaro. ||1||

Ee roho yangu, wewe pia enenda katika mkusanyiko huo mtakatifu na uimbe Sohila (wimbo wa sifa zake) na utafakari kuhusu Muumba kwa upendo na kujitolea.

ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਨਿਰਭਉ ਕਾ ਸੋਹਿਲਾ ॥

tum gaavhu mayray nirbha-o kaa sohilaa.

Rafiki zangu wa dhati, imbeni Sohila (wimbo wa sifa zake) ya Mungu wangu asiyе na woga.

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜਿਤੁ ਸੋਹਿਲੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ha-o vaaree jit sohilai sadaa sukh ho-ay. ||1|| rahaao.

Najiveka wakfu kwa wimbo huo wa sifa zake unaoleta amani ya milele.

ਨਿਤ ਨਿਤ ਜੀਅੰਦੇ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਦੇਖੈਗਾ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

nit nit jee-arhay samaalee-an daykhaigaa dayvanhaar.

Mfadhilli mkuu, ambaye amekuwa akichunga uumbaji wake siku baada ya siku, pia atashughulikia mahitaji yako.

ਤੇਰੇ ਦਾਨੇ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਤਿਸੁ ਦਾਤੇ ਕਵਣੁ ਸੁਮਾਰੁ ॥੨॥

tayray daanai keemat naa pavai tis daatay kavan sumaar. ||2||

Ee binadamu, wakati huwezi hata kutathmini thamana ya zawadi zake; basi utawezaje kutathmini thamani ya Mfadhilli huyo? Yeye hana mwisho.

ਸੰਬਤਿ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲੁ ॥

sambat saahaa likhi-aa mil kar paavhu tayl.

Wakati wa kuondoka kwangu duniani humu uliamuliawa tokea mwanzo. Enyi rafiki zangu, nivisheni mavazi ya kuondoka kwenda kwa nyumba ya Bwana wangu.

ਦੇਹੁ ਸਜਣ ਅਸੀਸੜੀਆ ਜਿਉ ਹੋਵੈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥੩॥

dayh sajan aseesrhee-aa ji-o hovai saahib si-o mayl. ||3||

Enyi rafiki zangu, tafadhalni nipeeni baraka zenu, ndiposa niweze kuungana na Bwana wangu.

ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹੋ ਪਾਹੁਚਾ ਸਦੜੇ ਨਿਤ ਪਵੰਨਿ ॥

ghar ghar ayho paahuchaa sad-rhay nit pavann.

Taarifa kuhusu tarehe na wakati wa kuondoka kutoka dunia hii inapelekwa nyumba baada ya nyumba, na kila siku watu wanaitwa.

ਸਦਣਹਾਰਾ ਸਿਮਰੀਐ ਨਾਨਕ ਸੇ ਦਿਹ ਆਵੰਨਿ ॥੪॥੧॥

sadanhaaraa simree-ai naanak say dih aavann. ||4||1||

Ee Nanak, siku hio yetu inakaribia zaidi, basi mkumbuke Mungu, yule anayetuita sote, kwa kujitolea kwa upendo.

ਰਾਗ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

raag aasaa mehlaa 1.

Raag Aasaa, na Guru wa kwanza:

ਛਿਆ ਘਰ ਛਿਆ ਗੁਰ ਛਿਆ ਉਪਦੇਸ਼ ॥

chhi-a ghar chhi-a gur chhi-a updays.

Kuna Shastra sita au maandishi, na waandishi wake au Guru ni sita, na sehemu sita za mafundisho.

ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਏਕੋ ਵੇਸ਼ ਅਨੇਕ ॥੧॥

gur gur ayko vays anayk. ||1||

Lakini Guru Mkuu wa wote ni Mungu mwenyewe katika miundo isiyohesabika.

ਬਾਬਾ ਜੈ ਘਰਿ ਕਰਤੇ ਕੀਰਤਿ ਹੋਇ ॥

baabaa jai ghar kartay keerat ho-ay.

Ee Baba, baki mahala hapo ama penye ushirika mtakatifu ambako sifa za Muumba zinimbwa.

ਸੋ ਘਰੁ ਰਾਖੁ ਵਡਾਈ ਤੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

so ghar raakh vadaa-ee to-ay. ||1|| rahaao.

Na uweke urafiki wa watu wanaompenda Mungu. Kwa njia hii utapokea heshima katika mahakama ya Mungu.

ਵਿਸੁਏ ਚਸਿਆ ਘੜੀਆ ਪਹਰਾ ਥਿਤੀ ਵਾਰੀ ਮਾਹੁ ਹੋਆ ॥

visu-ay chasi-aa gharhee-aa pahraa thitee vaaree maahu ho-aa.

kuna sekunde nyingi, dakika, saa, siku, wiki na miezi,

ਸੂਰਜੁ ਏਕੈ ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ ॥

sooraj ayko rut anayk,

Na misimu tofauti kwenye mwaka. Lakini yote yanaasilia kutoka chanzo kimoja, ambayo ni jua moja.

ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕੇਤੇ ਵੇਸ ॥੨॥੨॥

Nanak kartay kay kaytay vays. ||2||2||

Ee Nanak, sawia kuna maonyesho yasiyohesabika ya Muumba lakini Yeye ni Mmoja tu.

ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

raag Dhanaasree mehlaa 1.

Raag Dhanasari, Guru wa kwanza:

ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੌਤੀ ॥

gagan mai thaal rav chand deepak banay taarikaa mandal janak motee.

Ee Mungu, uumbaji wote unatenda Aarti (ibada) yako, anga ni kama sinia ambayo jua na mwezi ni kama taa mbili, na mkusanyiko wa nyota ni kama lulu zilizojaa.

ਪੁਪੁ ਮਲਆਨਲੋ ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੁਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥੧॥

Dhoop mal-aanlo pavan chavro karay sagal banraa-ay foolant jotee. ||1||

Hewa yenyen harufu nzuri inayotoka kwenye mlima Malay ni kama ubani, upemo ni kama chavar ya ulimwengu (pepeo) na mimea yote ni kama matoleo ya maua, Ee mwenye Mwangaza.

ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥ ਭਵ ਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ॥

kaisee aartee ho-ay. bhav khandnaa tayree aartee.

Ee mwangamizi wa woga (wa kuzaliwa na kufa), ni Aarti (ibada) nzuri yako inayotendwa.

ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

anhataa sabad vaajant bhayree. ||1|| rahaa-o.

Nyimbo takatifu zinazotiririka (sauti ya mipigo ya moyo ya viumbe walio hai) ni kama sauti ya ngoma ikipigwa katika Aartee.

ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹਹਿ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੁਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੁਹੀ ॥

sahas tav nain nan nain heh tohi ka-o sahas moorat nanaa ayk tohee.

Ee Mungu, una maelfu ya macho (kwa sababu unaenea katika viumbe wote), na ila huna macho (kwa sababu hauna muundo wowote). Una maelfu ya miundo ila hauna muundo wowote wako.

ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੌਗੀ ॥੨॥

sahas pad bimal nan ayk pad ganDh bin sahas tav ganDh iv chalat mohee. ||2||

Wewe una maelfu ya miguu safi kabisa (kwa sababu unaenea kati ya viumbe wote), ila Wewe huna miguu (kwa sababu huna muundo). Una maelfu ya mapua, ila huna pua. Mchezo huu wako unanistaajabisha.

ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥

sabh meh jot jot hai so-ay.

Mwanga au nguvu inayotiririka ndani mwa kila mtu inatokana na Mwanga Mmoja Mkuu (Mungu).

ਤਿਸ ਦੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥

tis dai chaanan sabh meh chaanan ho-ay.

Mwanga (nguvu ya kufikiria) unaoangaza ndani mwa wote, unatokana na Mnara wa Mwanga Mmoja wa milele.

ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

gur saakhee jot targat ho-ay.

Lakini kuelewa huku kunatambuliwa tu kupertia mafundisho ya Guru (ya kwamba chanzo cha uhai ni sawa katika kila mmoja)

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥੩॥

jo tis bhaavai so aartee ho-ay. ||3||

Hivyo basi, kukubali kinachompendeza Mungu ni ibada yake ya kweli.

ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੋ ਮੋਹਿ ਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ॥

har charan kaval makrand lobhit mano andino mohi aahee pi-aasaa.

Ee Mungu, moyo wangu una hamu ya jina lako takatifu, kila siku nina kiu ya nekta ya jina lako.

ਕਿਰਪਾ ਜਲ੍ਹ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾ ਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਵਾਸਾ ॥੪॥੩॥

kirpaa jal deh naanak saaring ka-o ho-ay jaa tay tayrai naa-ay vaasaa. ||4||3||

Ee Mungu, Nanak anatamani jina lako kama vile ndege wa wimbo anavyotamani tone la mvua, tafadhali tawaza neema yako kwangu ndiposa nibaki nimezama katika jina lako.

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

raag ga-orhee poorbee mehlaa 4.

Raag Gauree Poorbee, Guru wa Nne:

ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨਗਰੁ ਬਹੁ ਭਰਿਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੁ ਖੰਡਲ ਖੰਡਾ ਹੇ ॥

kaam karoDh nagar baho bhari-aa mil saaDhoo khandal khanda hay.

Mwili huu wa kibinadamu umejaa maovu ya hasira na usherati, maovu haya yanawenza kuangamizwa tu kwa kukutana na Guru wa kweli.

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਤ ਲਿਖੇ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਮੰਡਲ ਮੰਡਾ ਹੇ ॥੧॥

poorab likhat likhay gur paa-i-aa man har liv mandal mandaay. ||1||

Lakini ni kwa maandishi yaliyoagizwa mapema tu ambapo Guru anapatikana, ambaye mafundisho yake yanajaa kwenye akili na upendo na kujitolea kwa Mungu.

ਕਰਿ ਸਾਧੁ ਅੰਜੂਲੀ ਪੁਨ ਵਡਾ ਹੇ ॥

kar saaDhoo anjulee pun vadaa hay.

Fanya ibada kwa Guru kwa unyenyekevu, hili ni tendo la ustahili kuu.

ਕਰਿ ਡੰਡਉਤ ਪੁਨ ਵਡਾ ਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

kar dand-ut pun vadaa hay. ||1|| rahaao-o.

Sujudu mbele zake; kwa kweli hiki ni kitendo kitakatifu.

ਸਾਕਤ ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਕੰਡਾ ਹੇ ॥

saakat har ras saad na jaani-aa tin antar ha-umai kandaa hay.

Wasioamini hawathamini furaha ya kumkumbuka Mungu kwa sababu mwiba wa ubinafsi umepachikwa kwa kina ndani mwao.

ਜਿਉ ਜਿਉ ਚਲਹਿ ਚੁਭੈ ਦੁਖ ਪਾਵਹਿ ਜਮਕਾਲੁ ਸਹਹਿ ਸਿਰਿ ਡੰਡਾ ਹੇ ॥੨॥

ji-o ji-o chaleh chubhai dukh paavahi jamkaal saheh sir dandaa hay. ||2||

Wanavyozidi kuishi maisha kwa ubinafsi, wanazidi kuteseka, kana kwamba wanatembea miguu mitupu iliyodungwa na miba. Mwishowe wanapitia mateso ya kifo.

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ਦੁਖ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਵ ਖੰਡਾ ਹੇ ॥

har jan har har naam samaanay dukh janam maran bhav khanda hay.

(Kwa upande mwingine), watu wanaompenda Mungu wanabaki wamemakinikia kujitolea kwake kwa upendo na wanakombolewa kutoka kwa mzunguko wa kuzaliwa na kufa.

ਅਭਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਪਾਇਆ ਪਰਮੇਸਰੁ ਬਹੁ ਸੋਭ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਹੇ ॥੩॥

abhinaasee purakh paa-i-aa parmaysar baho sobh khand barahmanda hay. ||3||

Wanamgundua Mungu Mkuu asiyangamia, na umaarufu wake unaenea katika maeneo yote ya ulimwengu.

ਹਮ ਗਰੀਬ ਮਸਕੀਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਵਡ ਵਡਾ ਹੈ ॥

ham gareeb maskeen parabh tayray har raakh raakh vad vadaa hay.

Ee Mungu, sisi ni maskini na wapole, lakini sisi ni wako. Wewe ndiwe mkuu kati ya wakuu wote, tafadhali tulinde kutoka kwa maovu haya.

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਟੇਕ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਮੰਡਾ ਹੈ ॥੪॥੪॥

jan naanak naam aDhaar tayk hai har naamay hee sukh mandaay hay. ||4||4||

Ee Nanak, jina la Mungu ni riziki ya pekee na nguzo ya kweli, na ni kupitia kwa Naam tu ambapo tunahisi amani ya mbinguni.

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੁਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

raag ga-orhee poorbee mehlaa 5.

Raag Gauree Poorbee, na Guru wa Tano:

ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਣਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ਸੰਤ ਟਹਲ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥

kara-o baynante sunhu mayray meetaa sant tahal kee baylaa.

Ee rafiki zangu, sikizeni ! Nawasilisha kwenu ya kwamba maisha haya ya kibinadamu ni fursa ya kipekee ya kufuata mafundisho ya Guru (kwa sababu ni Guru pekee ambaye anaweza kukubariki kwa Naam).

ਈਹਾ ਖਾਟਿ ਚਲਹੁ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਆਗੈ ਬਸਨੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥੧॥

eehaa khaat chalhu har laahaa aagai basan suhaylaa. ||1||

Maisha haya ya kibinadamu ni fursa ya kupata utajiri wa jina la Mungu, ndiposa utakuwa na starehe katika dunia itakayofuata (mahakama ya Mungu).

ਅਉਧ ਘੱਟੈ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਾਰੇ ॥

a-oDh ghatai dinas rainaaray.

Ee akili yangu, kila mchana na usiku maisha ya mtu yanayobaki yanazidi kupungua.

ਮਨ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

man gur mil kaaj savaaray. ||1|| rahaao.

Basi tufanikishe maisha haya kwa kufuata mafundisho ya Guru (kabla hatujachelewa).

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਬਿਕਾਰੁ ਸੰਸੇ ਮਹਿ ਤਰਿਓ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ॥

ih sansaar bikaar sansay meh tari-o barahm gi-aanee.

Dunia hii imezama katika maovu na kutokuaminiana, ni mtu mtakatifu mwenye busara pekee anayeweza kuogelea na kuvuka bahari-dunia ya dhambi.

ਜਿਸਹਿ ਜਗਾਇ ਪੀਆਵੈ ਇਹੁ ਰਸੁ ਅਕਥ ਕਥਾ ਤਿਨਿ ਜਾਨੀ ॥੨॥

jisahi jagaa-ay pee-aavai ih ras akath kathaa tin jaanee. ||2||

Ni yule mmoja pekee, ambaye Mungu anaamsha kutoka usingizi wa ushirika na mambo ya dunia na kuwasaidia kufurahia faraja ya jina lake, anayeelewa siri isiyoweza kuelezwa.

ਜਾ ਕਉ ਆਏ ਸੋਈ ਬਿਹਾਝਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਤੇ ਮਨਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥

jaa ka-o aa-ay so-ee bihaajhahu har gur tay maneh basayraa.

Enyi rafiki zangu, kusanyeni tu utajiri ambao umewaleta duniani humu. Ni kwa kupitia Guru tu ambapo Mungu anaweba kuishi moyoni mwako.

ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਾਵਹੁ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਇਗੇ ਫੇਰਾ ॥੩॥

nij ghar mahal paavhu sukh sehjay bahur na ho-igo fayraa. ||3||

Kwa njia hii, utampata Mungu kwa amani na hiari ndani mwako na hakutakuwa tena na mizunguko ya kuzaliwa na kufa kwako.

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰੇ ॥

antarjaamee purakh biDhaatay sarDhaa man kee pooray.

Ee Muumba Mkoo unayejua yote, tafadhali timiza hamu hii ya akili yangu.

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਇਹੈ ਸੁਖੁ ਮਾਗੈ ਮੋ ਕਉ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰੇ ॥੪॥੫॥

naanak daas ihai sukh maagai mo ka-o kar santan kee Dhooray. ||4||5||

Ndiposa nihudumie (nibaki katika kikundi cha) wafuasi wako wa kweli bila ubinaksi, hii ndio furaha pekee anayoulizia mtumishi wako Nanak .

ਅਰਦਾਸ

Prayer

ੴ ਵਿਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਡਤਹਿ॥

Mungu ni Mmoja. Ushindi wote ni wa Guru wa Ajabu (Mungu).

ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ।

Upanga unaoheshimika (Mungu katika sura ya Mwangamizi wa watenda mabaya) utusaidie !

ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ||੧੦||

Ushairi wa upanga unaoheshimiwa uliokaririwa na Guru wa Kumi.

ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੋਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਧਿਆਇ॥

Kwanza kumbuka upanga (Mungu katika sura ya Mwangamizi wa watenda mabaya); basi mkumbuke Nanak (kaa juu ya mchango wake wa kiroho).

ਫਿਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸੁ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈਂ ਸਹਾਇ॥

Kisha kumbuka na kutafakari kuhusu Guru Angad, Guru Amar Das na Guru Ram Das; Na watusaidie ! (kaa juu ya mchango wao wa kiroho)

ਅਰਜਨ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਸਿਮਰੌ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ॥

Kumbuka na kutafakari Guru Arjan, Guru Hargobind na Guru Har Rai Anayeheshimiwa. (kaa juu ya mchango wao wa kiroho)

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਿਆਈਂਾਂ ਜਿਸ ਡਿੱਠੇ ਸਭਿ ਦੁਖ ਜਾਇ॥

Kumbuka na kutafakari juu ya Guru Har Krishan anayeheshimiwa, ambaye kwa kumwona, maumivu yote hutoweka. (Zingatia mchango wao wa kiroho.

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ॥

Kumbuka Guru Tegh Bahadur na hapo ndipo vyanzo tisa vy a utajiri wa kiroho vitakuja kwa haraka nyumbani kwako.

ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ॥

Ee Mungu ! tusaidie kila mahali kwa kutuonyesha njia.

ਦਸਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ! ਸਭ ਥਾਂਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ॥

Kumbuka Guru Gobind Singh wa Kumi anayeheshimiwa (kaa juu ya mchango wake wa kiroho). Ee Mungu ! tusaidie kila mahali kwa kutuonyesha njia.

ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

Fikiri na utafakari juu ya nuru ya kimungu ya Wafalme Kumi iliyomo katika Guru Granth Sahib inayoheshimika na ugeuze mawazo yako kwa mafundisho ya kimungu yake na upate radhi kwa kuona Guru Granth Sahib; Tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

**ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਚੌਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਚਾਲ੍ਹੀਆਂ ਮੁਕਤਿਆਂ, ਹਠੀਆਂ ਜਪੀਆਂ, ਤਪੀਆਂ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆ, ਵੰਡ ਛਕਿਆ, ਦੇਗ ਚਲਾਈ, ਤੇਗ ਵਾਹੀ, ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ,
ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !**

Fikiria matendo ya Wapendwa Watano, ya wana wanne (wa Guru Gobind Singh); ya Mashahidi Arobaini; ya Masingasinga jasiri wa azimio lisiloweza kushindwa; ya waja waliozama katika rangi ya Naam; ya wale

walioingizwa katika Naam; ya wale waliomkumbuka Naam na kushiriki chakula chao katika urafiki; ya wale ambaao walianza jikoni bure; ya wale walioshika panga zao (kwa ajili ya kuhifadhi haki); ya wale waliopuuza mapungufu ya wengine; Wote waliotajwa hapo juu walikuwa safi na waliojitlea kweli; Tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ, ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ, ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ ਗਏ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਬਾਹੀ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪਰ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

Fikiria na ukumbuke huduma ya pekee iliyotolewa na wale wanaume mashujaa wa Sikh pamoja na wanawake, ambaao walitoa dhabihu vichwa vyao lakini hawakusalimisha Dini yao ya Sikh; ambaao walijikata vipande vipande kutoka kwa kila kiungo cha mwili; Ambao waliondolewa vichwa vyao; Ambao walikuwa wamefungwa na kuzungushwa kwenye magurudumu na kuvunjwa vipande vipande; Ambao walikatwa kwa misumeno; Ambao walichunwa wakiwa hai; Waliojitlea mhanga kudumisha heshima ya Wagurdwara; Ambao hawakuiacha imani yao ya Masikh; Ambao walishika Dini yao ya Masikh na wakahifadhi nywele zao ndefu mpaka pumzi yao ya mwisho; Tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

ਪੰਜਾਂ ਤਖਤਾਂ, ਸਰਬੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !

Geuza mawazo yako kwa viti vyote vyta Dini ya Sikh na Wagurdwara wote; tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ, ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੇ, ਚਿੱਤ ਆਵਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਵੇ।

Kwanza Khalsa walioheshimiwa wote wanaomba dua hii ili wapate kulitafakari Jina Lako; na raha na starehe zote zije kuditia tafakari hiyo.

**ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰਡਿਆ ਰਿਆਇਤ, ਦੇਗ ਤੇਗ ਛਤਹਿ,
ਬਿਰਦ ਕੀ ਪੇਜ, ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਹਾਇ, ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਕੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !**

Popote anapokuwa Khalsa, mpe ulinzi na neema Yako; Jikoni huru na upanga kamwe zisije kushindwa; Dumisha heshima ya waja wako; Wape ushindi watu wa Sikh; Upanga unaoheshimiwa uje kutusaidia kila wakati; Na Khalsa wapate heshima daima; Tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

**ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾਨ, ਕੇਸ ਦਾਨ, ਰਹਿਤ ਦਾਨ, ਬਿਖੇਕ ਦਾਨ, ਵਿਸਾਹ ਦਾਨ, ਭਰੋਸਾ ਦਾਨ, ਦਾਨਾਂ ਸਿਰ
ਦਾਨ, ਨਾਮ ਦਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਚੌਕੀਆਂ, ਝੰਡੇ, ਬੁੰਗੇ, ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਟੱਲ, ਧਰਮ ਕਾ
ਜੈਕਾਰ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ !!!**

Tafadhal wape Masingasinga zawadi ya Kalasinga, zawadi ya nywele ndefu, zawadi ya kushika sheria za Sikh, zawadi ya ujuzi wa kimungu, zawadi ya imani thabiti, zawadi ya imani na zawadi kubwa zaidi ya Jina. Ee Mungu ! Waimbaji, kasri na mabango viwepo milele; ukweli na ushinde milele; tamka Wahe Guru (Mungu wa Ajabu) !

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ, ਮਤ ਉੱਚੀ ਮਤ ਦਾ ਰਾਖਾ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ।

Akili za Masingasinga wote zibaki kuwa nyenyekevu na hekima yao imeinuliwa; Ee Mungu ! Wewe ndiye mlinzi wa hekima.

**ਹੇ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ, ਸੱਚੇ ਪਿਤਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਆਪ ਦੇ
ਹਜ਼ੂਰ....ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ।**

Ee Baba wa Kweli, Wahe Guru ! wewe ndiwe heshima ya wapole, Nguvu ya wanyonge, kimbilio la wasio na makao, tunafanya maombi kwa unyenyekevu mbele zako....(badilisha tukio au maombi yaliyofanywa hapa).

ਅੱਖਰ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਮਾਫ ਕਰਨੀ। ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰਨੇ।

Tafadhali tusamehe makosa na mapungufu yetu katika ukariri wa ombi lililo hapo juu. Tafadhali timiza malengo ya wote.

ਸੇਈ ਪਿਆਰੇ ਮੇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇਰਾ ਨ ਚਿੱਤਆਵੇ। ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ।

Tafadhali tufanye tukutane na waja wa kweli amba o tukutana, tunaweza kukumbuka na kutafakari juu ya Jina Lako. Ee Mungu ! kupertia kwa Guru Nanak wa kweli, Jina Lako litukuzwe, na wote wafanikiwe kulingana na mapenzi Yako.

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਪ੍ਰਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ

Khalsa ni ya Mungu; ushindi wote ni ushindi wa Mungu.

Anza Safari ya Nafsi: Tunza Roho Yako

Gundua mazoea ya kuinua safari yako ya kiroho na kupata maana zaidi ya maisha.

Kanuni tatu msingi za Sikhism katika safari:

Naam Japna: kumkumbuka Mungu

Kirat Karni: fanya kazi kwa uaminifu

Vand Chhakna: Kugawana na wengine

Tuongoze na kutuelekeza kwenye ukombozi wa kiroho (mukti) na jamii yenyе uadilifu. Kanuni hizi, zilizowekwa katika Guru Granth Sahib, huunda msingi wa maisha ya Sikh.

Hekima ya 4 ya Guru Ram Das Ji kwa Mazoezi ya Kila Siku: Katika Guru Granth Sahib (kurasa 305-306), Anatoa umaizi wa kina kuhusu safari ya kiroho ya kila siku ya Sikh:

Kazi ya Kwanza ya Siku: Mwanafunzi wa kweli wa Guru huanza kila siku kwa kumkumbuka Mungu kwa upendo.

Safisha Mwili na Akili: Amka mapema, oga, kisha jitumbukize katika ukumbusho wa Mungu, ukihisi nafsi yako ikiwa imeoshwa na nekta ya kimungu.

Kutolewa Kupitia Ukumbusho: Kufuata mafundisho ya Guru na kukumbuka Jina la Mungu katika ibada huondoa mateso na msukosuko wa ndani unaosababishwa na viambatisho vya kidunia.

Imba na Tafakari: Imba sifa za Kimungu bila kusita na kutafakari Jina la Mungu katika shughuli zako za kila siku.

Kuwa Mwanga wa Amani: Mfuasi wa Guru ambaye hukumbuka kwa upendo Jina la Mungu kwa kila pumzi hupata nafsi tulivu na yenyé kutia moyo.

Pokea Hekima ya Kimungu: Guru anatoa hekima hii ya kina juu ya wale ambao wamepata neema Yake.

Wahimize Wengine: Guru Nanak anainama kwa mfuasi ambaye hakumbuki Jina la Mungu lakini pia huwahimiza wengine kufanya vivyo hivyo.

Nafsi Adimu na za Thamani: Watu waliojitoa kikweli ni wachache sana, hata hivyo kukumbuka kwao manufaa ya Kimungu kunawanufaisha wengine wengi sana kiroho.

Epuka Ukaidi: Jitenge na wale wanaopuza mafundisho ya Guru na kubaki wamenaswa katika mzunguko wa ujinga wa kiroho. Jihadhari na wale wanaozungumza kwa utamu mbele yako lakini wanaeneza mambo hasi nyuma ya mgongo wako.

Falsafa ya Safari

Falsafa ya Sikhism ina sifa ya mantiki, ufahamu na mbinu yake "bila frills" kwa ulimwengu wa kiroho na wa kimwili. Theolojia yake ina alama ya urahisi. Katika maadili ya Sikh hakuna mtarafuku kati ya wajibu wa mtu binafsi na ule kwa jamii (sangat).

Kalasinga ndiyo dini change zaidi ulimwenguni iliyoanzishwa na Guru Nanak miaka 500 hivi iliyopita. Inasisitiza imani katika Mtu Mmoja Mkuu na Muumba (Waheguru) wa ulimwengu. Inatoa njia rahisi iliyonyooka inayoelekeza kwenye furaha ya milele na kueneza ujumbe wa upendo na udugu ulimwenguni kote. Kalasinga ni imani ya kumwamini Mungu mmoja na inamtambua Mungu kuwa ndiye pekee asiyewekewa mipaka ya muda au nafasi. Kalasinga inaamini kwamba kuna Mungu mmoja tu, ambaye ni Muumba, Mlinzi, Mwangamizi na hachukui umbo la mwanadamu. Nadharia ya kuzaliwa katika umbo jipya haina nafasi katika Kalasinga. Haiambatanishi thamani yoyote kwa miungu na miungu ya kike na miungu mingine.

Katika Sikhism maadili na dini huenda pamoja. Mtu lazima azingatie sifa za kimaadili na kutenda wema katika maisha ya kila siku ili kupiga hatua kuelekea ukuaji wa kiroho. Sifa kama vile uaminifu, huruma, ukarimu, subira na unyenyekevu zinaweza tu kujengwa na juhudhi na ustahimilivu. Maisha ya Guru wetu Wakuu ni chanzo cha msukumo katika mwelekeo huu. Dini ya Sikh inafundisha kwamba lengo la maisha ya mwanadamu ni kuvunja mzunguko wa kuzaliwa na kifo na kuunganishwa na Mungu. Hili linaweza kukamilishwa kwa kufuata mafundisho ya Guru, kutafakari juu ya Jina Takatifu (Naam) na kutenda matendo ya huduma na hisani.

Naam Marg anasisitiza kujitoa kila siku kwa ukumbusho wa Mungu. Mtu anapaswa kudhibiti hisia tano, yaani, Kam (Tamaa), Krodh (hasira), Loabh (choyo), Moh (kushikamana na ulimwengu) na Ahankar (kiburi) ili kufikia wokovu. muungano Taratibu na desturi za kawaida kama vile kufunga na kuhiji, ishara na uthabiti zimekataliwa katika dini ya Sikh. Lengo la maisha ya mwanadamu ni kuungana na

Mungu na hili linatimizwa kwa kufuata mafundisho ya Guru Granth Sahib. Kalasinga inasisitiza Bhagi Marg au njia ya kujitolea. Hata hivyo, inatambua umuhimu wa Gian Marg (Njia ya Maarifa) na Karam Marg (Njia ya Kitendo). Inatilia mkazo mkubwa zaidi juu ya hitaji la kupata Neema ya Mungu ili kufikia lengo la kiroho.

Kalasinga ni dini ya kisasa, yenyе mantiki na ya vitendo. Inaamini kwamba maisha ya kawaida ya familia (Grahaast) sio kizuizi kwa wokovu. Useja au kuukana ulimwengu sio lazima ili kupata wokovu. Inawezekana kuishi kwa kujitenga katikati ya magonjwa na majaribu ya kidunia. Mshiriki lazima aishi ulimwenguni huku akiweka kichwa chake juu ya mvutano na msukosuko wa kawaida. Lazima awe mwanajeshi msomi, na mtakatifu wa Mungu.

Kalasinga ni ya ulimwengu wote na "dini ya kidunia" na hivyo inakataa tofauti zote katika vigezo vya tabaka, imani, rangi au jinsia. Inaamini kwamba wanadamu wote ni sawa machoni pa Mungu. Gurus walisisitiza juu ya usawa wa wanawake na walikataa mauaji ya watoto wachanga na mazoezi ya Sati (kuwachoma wajane). Pia walieneza kikamilifu kuolewa tena kwa wajane na kukataa mfumo wa purdah (wanawake kujifunika). Ili kuweka akili ikimlenga Yeye ni lazima alitafakari Jina takatifu (Naam) na kufanya matendo ya huduma na mapendo. Inachukuliwa kuwa ni heshima mtu kupata riziki kupitia kazi ya uadilifu (Kirat Karna) na sio kwa njia ya kuomba ombo au isiyo ya uaminifu. Vand Chhakna, kugawana na wengine, pia ni wajibu wa kijamii. Mtu huyo anatarajiwa kusaidia wale wanaohitaji, kupitia Daswandh (10% ya mapato yake). Seva, huduma ya jamii pia ni sehemu muhimu ya Kalasinga. Jiko la bure la jumuiya (langar) linalopatikana katika kila gurdwara na lililo wazi kwa watu wa dini zote ni kielelezo kimoja cha huduma hii ya jamii.

Dini ya Sikh inatetea mawazo chanya na matumaini. Haikubali itikadi ya kukata tamaa. Guru waliamini kwamba maisha haya yana kusudi na lengo. Inatoa fursa kwa ubinafsi na utambuzi wa Mungu. Aidha mwanadamu anawajibika katika matendo yake mwenyewe. Hawezi kudai kinga kutokana na matokeo ya matendo yake. Kwa hiyo lazima awe macho sana katika kile anachofanya. Maandiko ya Sikh, Guru Granth Sahib, ni Guru wa Milele. Hii ndiyo dini pekee ambayo imekipa Kitabu Kitakatifu hadhi ya kiongozi wa kidini. Hakuna mahali pa mtu aliye hai Guru (Dehdhari) katika dini ya Sikh.

Wajibu wa wanawake katika Sikhism

Kanuni za Sikhism zinasema kwamba wanawake wana nafsi sawa na wanaume na wana haki sawa ya kukuza hali yao ya kiroho. Wanaweza kuongoza makutaniko ya kidini, kushiriki katika Njia ya Akhand (ukariri unaoendelea wa Maandiko Matakatifu), kuimba Kirtan (uimbaji wa tenzi katika kusanyiko), kufanya kazi kama Granthis (makuhani). Wanaweza kushiriki katika shughuli zote za kidini, kitamaduni, kijamii, na za kilimwengu. Sikhism ilikuwa dini kuu ya kwanza duniani kutoa usawa kwa wanaume na wanawake. Guru Nanak, alihubiri usawa wa kijinsia, na wakuu waliomfuata waliwatia moyo wanawake kushiriki kikamilifu katika shughuli zote za ibada na mazoezi ya Sikh.

Guru Granth Sahib inasema,

"Wanawake na wanaume, wote wameumbwa na Mungu. Haya yote ni mchezo wa Mungu. Anasema Nanak, viumbe vyako vyote ni vyema na vitakatifu" -SGGS uk.304

Historia ya Sikh imeandika jukumu la wanawake kuwaonyesha kama sawa katika huduma, kujitolea, kujitoa mhanga, na ushujaa kwa wanaume. Mifano mingi ya heshima ya maadili ya wanawake, huduma, na kujitolea imeandikwa katika mila ya Sikh.

Kulingana na Sikhism, wanaume na wanawake ni pande mbili za sarafu moja. Katika mfumo wa mahusiano na kutegemeana ambapo mwanamume huzaliwa kutoka kwa mwanamke, na mwanamke huzaliwa kutoka kwa mbegu ya mwanamume. Kulingana na Sikhism, mwanamume hawezi kujisikia salama na kamili katika maisha yake bila mwanamke, na mafanikio ya mwanamume yanahusiana na upendo na msaada wa mwanamke ambaye anashiriki maisha yake pamoja naye, na kinyume chake. Guru Nanak alisema:

"[ni] mwanamke ambaye huendeleza mbio" na kwamba hatupaswi "kumfikiria mwanamke kuwa aliyelaaniwa na kuhukumiwa, [wakati] kutoka kwa mwanamke huzaliwa viongozi na wafalme." SGGS Ukurasa wa 473.

Wokovu: Jambo muhimu la kuzungumziwa ni kama dini inawachukulia wanawake kuwa na uwezo wa kupata wokovu, utambuzi wa Mungu hapa au ulimwengu wa juu zaidi wa kiroho. Guru Granth Sahib inasema,

"Katika viumbe vyote ni Bwana aliyeenea, Bwana anazunguka kila aina ya kiume na kike" (Guru Granth Sahib, p.605).

Kutokana na kauli ilio hapo juu kutoka kwa Guru Granth Sahib, nuru ya Mungu inakaa sawia kwenye jinsia zote mbili. Wanaume na wanawake basi wanaweza kupata wokovu sawa kwa kufuata mafundisho ya Guru. Katika dini nyingi, mwanamke anachukuliwa kuwa kizuizi kwa hali ya kiroho ya mwanamume, lakini si katika Sikhism. Guru anakataa hili. Katika 'Mawazo ya Sasa juu ya Sikhism', Alice Basarke anasema,

"Guru wa kwanza aliweka mwanamke sawa na mwanamume ... mwanamke hakuwa kizuizi kwa mwanamume, lakini mshirika katika kumtumikia Mungu na kutafuta wokovu".

Ndoa: Guru Nanak alipendekeza grastha—maisha ya mwenye nyumba, Badala ya useja na kujinyima, Mume na mke walikuwa washirika sawa na uaminifu uliamrishwa kwa wote wawili. Katika aya takatifu, furaha ya nyumbani inaonyeshwa kama jambo linalotunzwa na ndoa ilitoa sitiari inayoendelea kwa ajili ya maonyesho ya upendo kwa Mungu. Bhai Gurdas, mshairi wa Sikhism ya mapema na mkalimani mwenye mamlaka wa mafundisho ya Sikh, hutoa sifa kuu kwa wanawake. Anasema:

"Mwanamke ndiye kipenzi katika nyumba ya wazazi wake, anapendwa sana na baba na mama yake. Nyumbani kwa wakwe zake, yeye ndiye nguzo ya familia, dhamana ya bahati nzuri ... Kushiriki katika hekima ya kiroho. na nuru na sifa tukufu zilizojaaliwa, mwanamke, nusu nyagine ya mwanamume, humsindikiza hadi kwenye mlango wa ukombozi." (Varan, V.16)

Hali Sawa: Ili kuhakikisha hadhi sawa kati ya wanaume na wanawake, Guru hawakutofautisha jinsia katika masuala ya unyago, mafundisho au kushiriki katika

shughuli za sangat (ushirika mtakatifu) na pangat (kula pamoja). Kulingana na Sarup Das Bhalla, Mahima Prakash, Guru Amar Das alipinga matumizi ya hijabu kwa wanawake. Aliwapa wanawake kazi ya kusimamia baadhi ya jumuiya katika wanafunzi na kuhubiri kinyume na desturi ya shibe. Historia ya Sikh inarekodi majina ya wanawake kadhaa, kama vile Mata Gujri Mai Bhago, Mata Sundari, Rani Sahib Kaur, Rani Sada Kaur na Maharani Jind Kaur, walioyachukua majukumu muhimu katika matukio ya wakati wao.

Elimu: Elimu inachukuliwa kuwa muhimu sana katika Kalasinga. Ni ufunguo wa mafanikio ya mtu ye yeyote. Ni mchakato wa maendeleo ya kibinafsi na ndio sababu Guru ya ਡ kuanzisha shule nyingi. Guru Granth Sahib inasema,
"Maarifa yote ya kiungu na tafakari hupatikana kuitia Guru" (Guru Granth Sahib, p.831).

Elimu kwa wote ni muhimu na kila mtu lazima afanye kazi ili kuwa bora zaidi. Hamsini na wawili kati ya wamishonari wa Sikh waliotumwa na Guru wa ਡ walikuwa wanawake. Katika, 'Wajibu na Hali ya Wanawake wa Sikh', Dk Mohinder Kaur Gill anaandika, "Guru Amar Das alishawishika kuwa hakuna mafundisho yanayoweza kuota mizizi mpaka na yasipokubaliwa na wanawake".

Vizuizi vya Nguo: Mbali na kuwataka wanawake wasivae stara, dini ya Kalasinga hutoa taarifa rahisi lakini muhimu sana kuhusu kanuni za mavazi. Hii inatumika kwa Sikhs wote bila kujali jinsia. Guru Granth Sahib inasema,

"Epuka kuva nguo ambazo haziuridhishi mwili na akili imejaa mawazo mabaya." SGGS, Ukurasa wa 16

Kwa hivyo, Sikhs watatambua ni aina gani ya nguo zinazojaza akili mawazo mabaya na wanapaswa kuziepuka. Wanawake wa Sikh wanatarajiwa kujitetea kwa Kirpan (upanga) na njia zingine, hili ni jambo la kipekee kwa wanawake kwa

sababu ni mara ya kwanza katika historia ambapo wanawake walitarajiwa kujitetea bila kuwategemea wanaume kwa ulinzi wa kimwili.

Nukuu za SGGS: "Katika ardhi na angani, simwoni yejote wa pili. Miongoni mwa wanawake na wanaume, Nuru Yake inang'aa." Sggs Page 223.

Kutoka kwa mwanamke, mwanamume huzaliwa; ndani ya mwanamke, mwanamume anatungwa mimba; kwa mwanamke anachumbiwa na kuolewa. Mwanamke anakuwa rafiki yake; kuitia mwanamke, vizazi vijavyo huja. Mwanamke wake akifa, anatafuta mwanamke mwingine; kwa mwanamke amefungwa. Basi kwa nini kumwita mbaya? Kutoka kwake, wafalme wanazaliwa. Kutoka kwa mwanamke, mwanamke huzaliwa; bila mwanamke, kusingekuwa na mtu kabisa. Guru Nanak, SGGS Ukurasa 473

Kuhusiana na mahari: "Ewe Mola wangu, nipe jina lako kama zawadi yangu ya harusi na mahari." Shri Guru Ram Das ji, Ukurasa wa 78, mstari wa 18 SGGS

Kuhusu zoezi la Purdah: "Kaa, kaa, ewe binti-mkwe - usiunike uso wako kwa pazia. Mwishowe, hili halitakuletea hata nusu ya ganda. Yule aliye kabla yako alikuwa akifunika uso wake kwa pazia. msifuate nyayo zake, sifa pekee ya kufunika uso wako ni kwamba kwa muda wa siku chache watu watasema, "Ni bibi arusi mtukufu gani amekuja." Pazia lako litakuwa kweli ikiwa tu utaruka, kucheza na kuimba sifa kuu za Mungu.-Uk.484, SGGS

Wanawake na kwa hakika nafsi zote zilihimizwa sana kuishi maisha ya kiroho: "Njooni, dada zangu wapendwa na masahaba wa kiroho; nikumbatieni karibu katika busu lenu. Hebu tuungane pamoja, na tusimulie hadithi za Bwana Mume wetu Mwenye Nguvu Zote."- Guru Nanak, ukurasa wa 17, SGGS.

“Rafiki, uvaaji mwingine wote huharibu furaha, uvaaji ambao kwa viungo vyamwili ni mateso, na ambao hujaza mawazo machafu akilini”-SGGS Ukurasa 16

Umuhimu wa Turban

Turban ni na imekuwa sehemu isiyoweza kutenganishwa ya maisha ya Sikh. Kutoka takriban mwaka wa 1500 A.D na wakati wa Guru Nanak, mwanzilishi wa Sikhism, Sikhs wamepamba kilemba.

kilemba au "pagri" mara nyingi hufupishwa kuwa "pag" au "dastar" ni maneno tofauti katika lajaja mbalimbali zinazoashiria kitu kimoja. Maneno haya yote yanahusu vazi linalovaliwa na wanaume na wanawake kufunika vichwa vyao. Ni vazi la kichwa linalojumuisha kitambaa kirefu kinachofanana na kitambaa kinachofungwa kichwani au wakati mwingine "kofia" ya ndani au patka. Kitamaduni nchini India kilemba kilivaliwa tu na wanaume wa hadhi ya juu katika jamii; wanaume wa hali ya chini au wa tabaka la chini hawakuruhusiwa kuvalaa kilemba.

Ingawa kutunza nywele ambazo hazijanyolewa kuliamriwa na Guru Gobind Singh kama mojawapo ya K tano au kanuni za imani, kwa muda mrefu imekuwa ikihusishwa kwa ukaribu na Kalasinga tangu mwanzo wa Sikhi mnamo 1469. Kalasinga ndiyo dini pekee ulimwenguni katika ambayo kuvalaa kilemba ni lazima kwa wanaume wote wazima. Idadi kubwa ya watu wanaovaa vilemba katika nchi za Magharibi ni Masingasinga. Sikh pagdi pia huitwa dastaar. Dastaar ni neno la heshima zaidi katika Kipunjabi. Jina hili likitafsiriwa humaanisha “Mkono wa Mungu” kuashiria bbaraka zake.

Masingasinga ni maarufu kwa vilemba vyao vingi na vya kipekee. Kijadi, kilemba kinawakilisha heshima, na kwa muda mrefu kimekuwa kitu ambacho kilihifadhiwa kwa waungwana pekee. Wakati wa utawala wa Mughal wa India, ni Waislamu pekee walioruhusiwa kuvalaa kilemba. Wasio Waislamu wote walizuiliwa kabisa kuvalaa pagri.

Guru Gobind Singh, katika kupinga ukiukwaji huu wa Mughals aliwataka Masingasinga wake wote kuvaliwa kwa kutambua viwango vya juu vya maadili ambavyo alikuwa ameviweka kwa wafuasi wake wa Khalsa. Alitaka Khalsa wake awe tofauti na aazimie "kujitofautisha na ulimwengu wote" na kufuata njia ya kipekee ambayo ilikuwa imetolewa na Ma-Sikh Gurus. Hivyo basi, Sikh mwenye kilemba amejitokeza kila mara kutoka kwa umati, kama Guru alivyokusudia; kwani alitaka 'Watakatifu-Askari' wake watambulike kwa urahisi huku wakipatikana kwa urahisi pia.

Wakati mwanaume au mwanamke wa Sikh akivaa kilemba, kilemba hukoma kuwa mkanda wa nguo tu; kwa maana kinakuwa sawa na kichwa cha Sikh. Kilemba, pamoja na nguo nyingine nne za imani huvaliwa na Sikhs, kina umuhimu mkubwa wa kiroho na kimwili. Ingawa ishara zinazohusishwa na kuvaliwa kilemba ni nyingi - ukuu, kujitolea, kujistahi, ujasiri na uchaji Mungu, lakini !, sababu kuu ambayo Masingasinga huvaliwa kilemba ni kuonyesha - upendo wao, utiifu na heshima kwa mwanzilishi wa Kanisa. Khalsa Guru Gobind Singh.

"Kilemba ni zawadi ya Guru wetu kwetu. Ni jinsi tunavyojivika taji kama akina Singh na Kaurs ambao huketi kwenye kitu cha kujitolea kwa ufahamu wetu wa hali ya juu. Kwa wanaume na wanawake sawia, utambulisho huu wa kuvutia unaonyesha ufalme, neema, na pekee. . Ni ishara kwa wengine kwamba tunaishi katika hali ya milelena tumejitlea kuwatumikia wote. Kilemba hakiwakilishi chochote isipokuwa kujitolea kamili. Unapochagua kujitokeza kwa kufunga kilemba chako, unasimama bila woga kama mtu binafsi kati ya watu bilioni sita. Ni kitendo cha kipekee."

Unyenyekevu Muhimu Katika Safari Yako

Unyenyekevu ni kipengele muhimu cha Sikhism. Kulingana na hili, Masingasinga lazima wainame kwa unyenyekevu mbele za Mungu. Unyenyekevu au Nimrata, katika Kipunjabi ni maneno yanayohusiana kwa karibu. Nimrata ni fadhila ambayo inakuzwa kwa nguvu huko Gurbani. Tafsiri ya neno hili la Kipunjabi ni "Ufadhilli" au "Unyenyekevu". Mtu ambaye akili yake haijakengeushwa na mawazo kwamba yeye ni bora au muhimu zaidi kuliko mtu.

Eneo la tatizo - sio sentensi sahihi hapo juu

Hii ni sifa muhimu ambayo kila mwandamu anafaa kuitunza na ambayo ni sehemu muhimu ya kuweka mawazo ya Sikh na ubora huu lazima uambatane na Sikh wakati wote. Sifa nyingine nne katika hifadhi ya Sikh ni:

Ukweli (Sat), Kuridhika (Santokh), Huruma (Daya) na Upendo(Pyaar).

Sifa hizi tano ni muhimu kwa Sikh na ni wajibu wao kutafakari na kusoma Gurbani ili kuingiza maadili haya na kuwafanya sehemu ya utu wao.

Anachotwambia Gurbani:

"Tunda la unyenyekevu ni amani na raha angavu. Kwa unyenyekevu wanaendelea kumtafakari Mungu, Hazina ya ubora. Mtu anayemcha Mungu amezama katika unyenyekevu. Mtu ambaye moyo wake umebarikiwa kwa unyenyekevu wa kudumu. Sikhism inashughulikia Unyenyekevu huchukuliwa kama bakuli ya omboomba mbele ya mungu"

Guru Nanak, Guru wa Kwanza wa Kalasinga:

"Kusikiliza na kuamini kwa upendo na unyenyekevu akilini mwako jitakase kwa Jina, kwenye mahali patakatifu ndani kabisa." - SGGS Ukurasa 4.

"Fanya kuridhika kuwa hereni za masikio yako, unyenyekevu bakuli lako la kuomba, na kutafakari majivu unayopaka mwilini mwako." -SGGS Ukurasa wa 6.

"Katika nyanja ya unyenyekevu, Neno ni Uzuri. Miundo ya uzuri usio na kifani hutengenezwa hapo." SGGS Ukurasa wa 8.

"Kiasi, unyenyekevu na ufahamu angavu ni mama mkwe wangu na baba mkwe" - SGGS Ukurasa 152.

Safari kuelekea Kiroho

Guru Granth Sahib ni Guru aliye hai wa milele, muundo wa kishairi wa Sikh Gurus, Watakatifu wa Kihindu na Waislamu. Mkusanyiko huo ni zawadi kutoka kwa Mungu kupidia kwao kwa wanadamu wote. Maono yaliyo katika Guru Granth Sahib ni ya jamii yenye msingi wa haki ya Kimungu bila ukandamizaji wa aina yoyote. Ingawa Granth inakubali na kuheshimu maandiko ya Uhindu na Uislamu, haimaanishi upatanisho wa maadili na mojawapo ya dini hizi. Katika Guru Granth Sahib wanawake wanaaheshimiwa sana na majukumu sawa kama wanaume. Wanawake wana roho sawa na wanaume na hivyo wana haki sawa ya kukuza hali yao ya kiroho na nafasi sawa ya kupata ukombozi. Wanawake wanaweza kushiriki katika shughuli zote za kidini, kitamaduni, kijamii, na kidunia ikiwa ni pamoja na kuongoza makutano ya kidini.

Sikhism inatetea usawa, haki ya kijamii, huduma kwa ubinadamu, na uvumilivu kwa dini zingine. Ujumbe muhimu wa Kalasinga ni ibada ya kiroho na uchaji wa Mungu wakati wote huku ukitekeleza maadili ya huruma, uaminifu, unyenyekevu na ukarimu katika maisha ya kila siku. Kanuni tatu za msingi za dini ya Sikh ni kutafakari na kumkumbuka Mungu, Kufanya Kazi ili kuishi kwa Uaminifu na kugawana na wengine. Hongera kwa kufanya jitihada za kuendelea na Safari hii ya Kiroho kwa ajili ya nafsi. Tafsiri haiwezi kamwe kuwa karibu na asilia, hasa pale ambapo Guru Granth Sahib kamili iko katika ushairi na matumizi ya sitiari hufanya kazi kuwa ngumu sana. Katika ujumbe wa Kiungu, hadithi za ngano za Kihindu na Kiislamu mara nyingi hutumiwa Pralahad , Harnakash, laxmi, Brahma n.k. Tafadhali usizisome uhalsia wake bali uelewe ujumbe wao wa ndani. Sisitizo kuu ni kwamba Mungu ni mmoja na kuwa na ushirika naye ndilo lengo la maisha ya mwanadamu.

Kazi hii imefanywa kwa miaka mingi na watu kadhaa waliojitolea, ili kukuletea ujumbe wa Kimungu katika lugha yako. Ikiwa una maswali yoyote, tafadhali jisikie huru kutuma barua pepe kwa walnut@gmail.com na tungependa kujiunga nawe katika safari hii.